

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การแสวงหาข้อมูล เพื่อการปรับตัวของอาจารย์ชาวต่างประเทศของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์" เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบครั้งเดียว (One Short Case Research) ใช้แนวทางของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นแนวทางในการศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการตัดสินใจของอาจารย์ชาวต่างประเทศในการสำรวจข้อมูล การเลือกแหล่งข่าวสาร การเลือกสาร และการเลือกวิธีการแสวงหาข่าวสาร ซึ่งจะเป็นการวิจัยที่ใช้ทั้งแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เป็นหลัก ผลการวิจัยที่ได้จะนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analysistical Description) โดยแบ่งวิธีการดำเนินการออกเป็นขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากรและการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างแบบสอบถามเครื่องมือในการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอข้อมูล

กลุ่มประชากรที่ศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์ชาวต่างประเทศที่สอนประจำที่มหาวิทยาลัยในต่างประเทศจำนวน 10 แห่ง คือ Northwestern University, University of Pennsylvania, Tel Aviv University, Ohio University, University of South Florida, University of Chicago, University of Illinois,

University of Southern California, University of Sydney, University of Texas. จำนวน 30 คน กลุ่มประชากรเหล่านี้เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในทันทีที่มาถึง และมีขอบเขตในการปฏิบัติงานคือ ภายในระยะเวลาสั้น ๆ 6 สัปดาห์ ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า ถ้ามิใช่เป็นอาจารย์ที่สอนประจำอยู่ที่ Northwestern University หรือ University of Pennsylvania แล้วจะต้องได้รับการรับรองคุณภาพหรือยินยอมจากทั้ง 2 มหาวิทยาลัยดังกล่าวเสียก่อนจึงจะสามารถเดินทางเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ได้

ในแต่ละปีกลุ่มเป้าหมายที่มีต้นสังกัดการทำงานอยู่ใน Northwestern University หรือ University of Pennsylvania มักจะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องเป็นประจำแทบจะทุกปี ส่วนกลุ่มเป้าหมายที่ไม่มีต้นสังกัดจาก 2 มหาวิทยาลัยดังกล่าว ส่วนใหญ่มักจะเดินทางเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทยเพียงครั้งเดียว สาเหตุหนึ่งอาจจะเป็นเพราะความจำเป็นบางประการที่ไม่อาจจะทิ้งภาระ ในขณะนั้นได้ หรืออาจจะเป็นเพราะมีความจำเป็นบางประการที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนตัวบุคคลตามความเหมาะสมบางประการตามแนวทางการเลือกสรรบุคคลที่เหมาะสมที่สุด เพื่อคงความมีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล อีกทั้งเพื่อปรับปรุงแนวทางในการสอนให้พัฒนายิ่งขึ้น ฉะนั้น ในแต่ละปีจึงมีกลุ่มเป้าหมายส่วนหนึ่งที่เคยมาประเทศไทยเป็นประจำซ้ำ ๆ กันแทบทุกปี อีกส่วนหนึ่งคือ กลุ่มที่เดินทางเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นปีแรกหรือเดินทางเข้ามาในประเทศไทยเป็นครั้งแรก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองทั้งหมด โดยมีรายละเอียดแบ่งตามประเภทของข้อมูลดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล การสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นแหล่งข้อมูลนั้น ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์อาจารย์ชาวต่างประเทศที่สอนที่ศคินทร์ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview)

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์คือ ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องวิธีการแสวงหาข้อมูลประเภทต่าง ๆ คือ ข้อมูลที่ตอบสนองความต้องการปัจจัยสี่ ความบันเทิง ชีวิตการทำงาน และอื่น ๆ เช่น ความปลอดภัย ความสนใจเฉพาะตัว อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา เป็นต้น การใช้ช่องทางแสวงหาข้อมูล ความพึงพอใจและการตัดสินใจว่าข้อมูลประเภทใดควรใช้แหล่งข้อมูลแหล่งใดจากช่องทางไหนด้วยเหตุผลอะไร

2. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร แบ่งออกเป็น

2.1 แหล่งข้อมูลที่ได้จากแหล่งที่ทำการศึกษาคือ 3 แหล่งคือ เอกสารที่ทางศศินทร์จัดเตรียมให้ เอกสารที่ชาวต่างประเทศจัดหาเอง และ เอกสารที่ทางศศินทร์จัดหาเพิ่มเติม ให้ใหม่ตามความต้องการของอาจารย์ชาวต่างประเทศ

2.2 แหล่งข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าในห้องสมุดจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งเป็นเอกสารนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการสอน

2.3 แหล่งข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งครอบคลุมหัวข้อเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมการใช้สื่อในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ความสะดวกที่ได้รับจากการใช้สื่อ

หลังจากได้รับข้อมูลที่ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมดทุกชุดด้วยตนเอง

3. วิธีการสังเกต เนื่องจากผู้วิจัยเป็นเลขานุการของกลุ่มอาจารย์ชาวต่างประเทศ มีโอกาสที่จะสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม เช่น เวลาที่อาจารย์ชาวต่างประเทศมาขอบริการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม 1 ชุด โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง อัน ได้แก่ เพศ อายุ สาขาวิชาที่สอน จำนวนครั้งที่เดินทางเข้ามาสอนในประเทศไทย จำนวนครั้งที่เคยเดินทางออกนอกประเทศภายในระยะเวลา 3 ปี

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสื่อที่ใช้ในการแสวงหาข้อมูลทั้งสื่อ บุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจ ความบ่อยครั้งในการใช้สื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ความจำเป็นที่ต้องเปิดรับสื่อเหล่านั้น ความพึงพอใจหรือประโยชน์ที่ได้รับจากการเปิดรับสื่อ สิ่งที่ต้องการแก้ไขเกี่ยวกับสื่อ ความสะดวกที่ได้รับจากการเปิดรับสื่อความน่าเชื่อถือในการเปิดรับสื่อ แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร วิธีการในการเปิดรับสื่อ ประเภทของข้อมูลที่นำเสนอใจ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อ ในไทย และปัญหาการขาดแคลนข้อมูลข่าวสาร

การสร้างแบบทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ร่างแบบสอบถามตามแนวคิดและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ค้นคว้ามาและนำไปทดสอบ (pretest) กับกลุ่มประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างขณะปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทยขณะนั้น จำนวน 4 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถามให้เหมาะสม แล้วส่งแบบฟอร์มสำรวจแบบสอบถามให้อาจารย์ชาวต่างประเทศพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามว่าตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ เป็นการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity) โดยการสุ่มตัวอย่างเพื่อต้องการทราบข้อคิดเห็น หลังจากได้รับทราบความคิดเห็นเพิ่มเติมจากชาวต่างประเทศ ประกอบกับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ได้นำมาแก้ไขปรับปรุงให้เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการเรียงลำดับความภาษาที่ใช้ เนื้อหาสาระ เพื่อให้ได้คำถามที่สามารถสื่อความหมายได้อย่างตรงกันที่สุดระหว่างผู้วิจัยและผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ได้แบบสอบถามที่ดี สอดคล้องกับหัวข้อเรื่องและวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

อนึ่ง เนื่องจากชาวต่างประเทศผู้มาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษ ดังนั้น แบบสอบถามที่ใช้จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการถาม-ตอบ

ข้อมูลเพื่อการสื่อความหมายให้ได้ผลระหว่างผู้วิจัยและผู้ถูกวิจัย ส่วนในการ
นำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจะแปลแบบสอบถามกลับมาเป็นภาษาไทยด้วยตัวเอง

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เริ่มจากระยะต้นปีการศึกษา 2537 คือ เดือนมิถุนายน ในระหว่าง
การเก็บข้อมูล ถ้าเป็นช่วงที่ชาวต่างประเทศปฏิบัติหน้าที่อยู่ในประเทศไทยจะส่ง
แบบสอบถามให้ตอบด้วยวิธีส่งมอบให้โดยตรงด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ส่งให้ด้วย
วิธีนี้ ส่งรวมทั้งสิ้น 9 ชุด ถ้าอยู่ในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศจะส่ง
แบบสอบถามโดยการส่งทางอากาศ (by air mail) และระบุในแบบสอบถาม
ให้ชาวต่างประเทศกรุณาส่งแบบสอบถามพร้อมคำตอบกลับคืนมาตามรูปแบบที่ได้รับ
แบบสอบถามที่ส่งให้ด้วยวิธีนี้ ส่งรวมทั้งสิ้น 21 ชุด รวมแบบสอบถามที่ส่งให้
อาจารย์ต่างประเทศตอบทั้งสิ้น 30 ชุด ได้รับกลับคืนมา โดยวิธีส่งมอบด้วย
ตนเอง 9 ชุด ส่งทางอากาศ 18 ชุด ส่งทาง FAX 2 ชุด รวมแบบสอบถาม
ที่ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น 29 ชุด